

позбавленням батьківських прав, поновленням батьківських прав, усиновленням, установленням опіки та піклування над дітьми» // Вісник Верховного Суду України, 2009, 00, № 9

2. Логвінова М.В. Особливості процедури позбавлення батьківських прав // Проблеми вдосконалення правового регулювання щодо забезпечення прав та основних свобод людини і громадянина в Україні: Матеріали VI Регіональної міжвузівської наукової конференції молодих вчених та аспірантів (22 квітня 2005 р.). – Івано-Франківськ: Плай, 2005. – С. 202–207

3. Червяков К.К. Установление и прекращение родительских прав и обязанностей. – М.: «Юридическая литература», 1975. 7, с.101

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНУ, ПОВ'ЯЗАНОГО З НЕЗАКОННИМ ЗАВОЛОДІННЯМ АВТОТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ ЗЛОЧИННИМИ УГРУПУВАННЯМИ

Колб С.О., старший державний ревізор-інспектор Луцької ОДП ГУ Міністерства доходів і зборів України у Волинській області

Сучасна протидія злочинності, як свідчить вивчення наукових джерел і практики, характеризується зростаючою роллю, тих видів діяльності, що надають у розпорядження правозастосовців дані, відомості та засновані на їх аналізі науково-обґрунтовані рекомендації відповідного порядку [1, с. 67]. При цьому, як зауважив Д.Й.Никифорчук, варто пам'ятати, що аналіз, як сфера наукової практики – це складна система розумових операцій щодо вивчення систем (суб'єктів, об'єктів, процесів або явищ), які потім представляються у формалізованому вигляді [2, с.6].

Виходячи з означених методологічних засад та враховуючи, як обґрунтовано зробив висновок А.П.Закалюк, що питання соціальної зумовленості кримінально-правової норми, безперечно, становить інтерес для науки кримінального права, все таки слід мати на увазі, що відповідь на нього вона має знаходити не через включення його до свого предмету або пояснення соціологічною змістовністю останнього, а в кримінології, до предмету якої належить переважно природа та сутність злочинності, виду злочинів і окремого злочину та суспільних заходів реагування на них, включаючи кримінально-правові [3, с. 14].

В науці, в широкому аспекті, під кримінологічною характеристикою злочинів розуміють відомості про рівень, коефіцієнти, структуру та динаміку злочинів, описання особи тих, хто їх вчиняє, мотиви та цілі їх поведінки [4, с. 8-9].

У більш вузькому змісті цю характеристику вчені тлумачать як стійкі відомості про рівень, структуру, динаміку та географію злочинних дій, а також про осіб, що їх вчиняють, тобто нові відомості про справжній стан явища, повні та точні знання про нього для ефективної й науково обґрунтованої боротьби з конкретними злочинами [5, с. 83]. При цьому, як слушно з цього приводу зауважив А.П.Закалюк, вона містить здебільшого видову кількісну кримінологічну інформацію, особливості якої можуть потребувати формування особливих (якісних) для цього виду злочинів кримінологічних знань, а, інколи, й додаткового (більш детального) теоретичного узагальнення у вигляді наукового вчення, теоретичної новели, умовно кажучи, міні-теорії [3, с. 5].

Саме зазначені підходи і були застосовані у цьому підрозділі дисертації, що, без сумніву, ні в якому разі не зменшило рівня впливу на її результати й інших методів і засобів пізнання [6, с. 125-151] такого суспільно небезпечного явища, як незаконне заволодіння транспортними засобами організованими злочинними формуваннями.

Крім цього, беручи до уваги суспільну (змістовну) кримінологічну значущість та кримінологічний інтерес [3, с. 8], до характеристики даного виду сукупних злочинів, а саме – злочинів, що вчиняються організованими злочинними угрупованнями, та злочинів, що пов'язані з незаконним заволодінням транспортними засобами (ст. 289 КК України), у цій роботі віднесені кількісно-якісні показники їх стану (за усіма його складовими показниками) та осіб, що вчинили злочини даного виду.

Як показало вивчення статистичних даних, у структурі злочинів, що вчиняються організованими злочинними угрупованнями, питома вага незаконного заволодіння транспортними засобами щорічно коливається у межах 2-3% [7, с.126]. Зокрема, у 2003 році (часу офіційної статистичної звітності даного виду злочину) у загальній структурі організованої злочинності цей злочин складав 3,7%; у 2004 – 2,2%; у 2005 р. – 1,3%; у 2006 р. – 4%; у 2007 р. – 1,3%; у 2008 р. – 2,1%; у 2009 р. – 1,4%; у 2010-2013 рр. – менше 1% [8,

с. 69]. При цьому, не дивлячись на зменшення в останні роки питомої ваги у структурі вчинених організованими злочинними угрупованнями злочинів, пов'язаних з незаконним заволодінням транспортними засобами, їх суспільна небезпека в цілому не зменшилась, враховуючи високий рівень латентності цих злочинів саме в діяльності зазначених організованих формувань [9, с. 78-93].

Список використаних джерел:

1. Противодействие преступности: учебное пособие / Литвин А.Н., Давыденко Л.М., Давыденко М.Л. и др. – К.: «Хай-Тек Пресс», 2011. – 200 с.
2. Аналітична робота в оперативно-розшуковій діяльності: навчально-практичний посібник / Никифорчук Д.Й., Бусол О.Ю., Бірюков Г.М. – К.: Нац. ун-т ДПС України, 2012. – 152 с.
3. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3-х кн. / Закалюк А. П. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре», 2007. – Кн. 2: Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів / Закалюк А. П. – 712 с.
4. Кримінологія: Особлива частина: Навч. посіб. / за ред. І.М. Даньшина. – Х.: Право, 1999. – 232 с.
5. Василевич В.В. Поняття кримінологічної характеристики насильницьких злочинів / Василевич В.В. // Право України. – 1997. – № 12. – С. 82-84.
6. Литвинов О.М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні: Монографія. – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. – 446 с.
7. Кулик О.Г. Злочинність в Україні: тенденції, закономірності, методи пізнання: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 288 с.
8. Кулик О.Г. Злочинність в Україні на початку XXI століття: монографія / О.Г. Кулик. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 272 с.
9. Алексеева М.А. Мотивы необращения в милицию: результаты опроса / / М.А. Алексеева, Н.Я. Заблоцкие // Латентная преступность. Познание, политика, стратегия [Сб. матер. междунар. семинара.] – М.: ВНИИ МВД России, 1993. – 340 с.

***ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ЕТНІЧНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ:
МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ***

Севрук В.Г., к.ю.н., науковий співробітник відділу організації науково-дослідної роботи Національної академії внутрішніх справ

Суспільна небезпека етнічної злочинності вища в порівнянні з індивідуальними злочинами і являє сьогодні загрозу національній безпеці багатьом державам в світі. Подолання негативної ситуації, що склалась у світі та в окремих країнах з організованою злочинністю, що сформувалась на етнічній основі, потребує спільних скоординованих дій світового співтовариства, у тому числі усунення суперечностей між законодавством різних країн. Варто визнати, що напрями протидії етнічній злочинності в XXI ст. вже не можуть бути такими, якими вони були минулого століття.

Етнічна злочинність існує в усіх країнах і регіонах та має свій напрям й відрізняється лише мірою згуртованості, що залежить від історичних, етнічних, економічних, соціальних шляхів розвитку того чи іншого суспільства. Злочинні угруповання, утворені за національною ознакою, згуртовані, конспіративні, у них більш жорсткі закони всередині групи, вони не пускають до себе людей інших національностей.

Нині організована злочинність має інтернаціональний характер. У різних країнах поширені свої угруповання, рідко перетинаються з угрупованнями з інших країн. На даний час найвідомішими є такі злочинні етнічні угруповання: Китай, Гонконг і Тайвань з шістьма групами Тріад; Колумбія: Медельїнський картель і картель Калі; Мексика: картель в містах Хуаресі, Тіхуані та картель Гулф; Італія: Сицилійська мафія, Дрангета в Калабрії, Каморра у Кампанії, «Сакра корона уніта» в Апулії; Японія: Боріокудан (Силова група), відома як Якудза; Туреччина: 12 турецько-курдських кланів; американська мафія - «коза ностра» у США та Канаді, деякі виділяють ще й російську мафію. На території колишньої держави СРСР виділяють кавказькі угруповання (до яких відносять чеченські, вірменські, азербайджанські, грузинські і т. д.), слов'янські та китайські етнічні угруповання. Ряд науковців ще виділяють угруповання, засновані на емігрантів із зон бойових дій та держав, які знаходяться на стадії економічної кризи.

Сама по собі етнічна структура ОЗГ може виступати як критерій для розмежування окремих їх видів. Наприклад, Б. В. Лизогуб на основі вивчення світового досвіду боротьби з організованою злочинністю пропонує такий розподіл ОЗГ за цією ознакою: